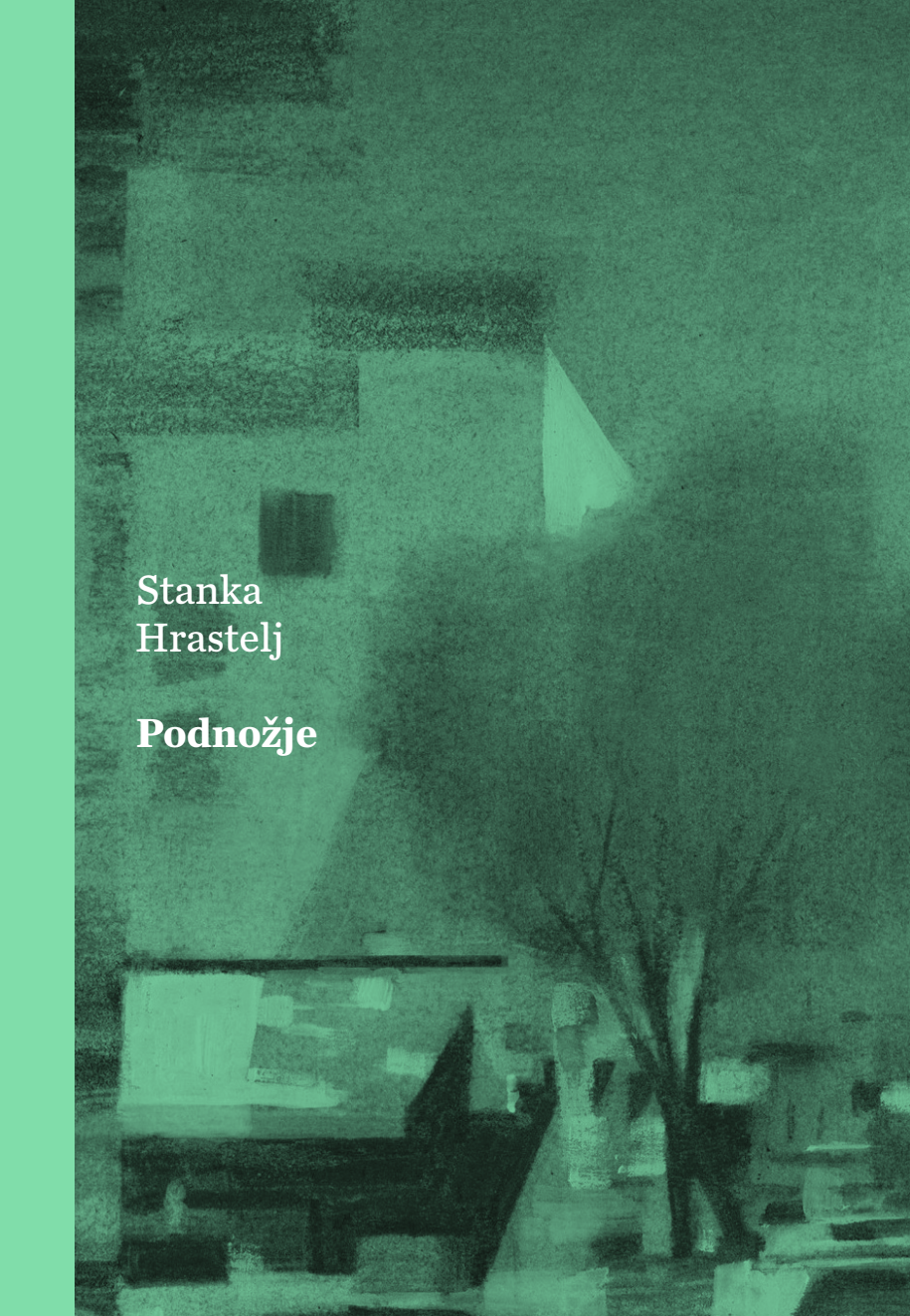

The background is a dark, textured surface, possibly a book cover or a piece of paper. It features a faint, abstract illustration in a lighter shade. The illustration depicts a building with a prominent triangular roofline on the right side and a dark, rectangular window on the left. Below the building, there are some indistinct shapes that could be trees or other architectural elements. The overall tone is somber and artistic.

Stanka
Hrastelj

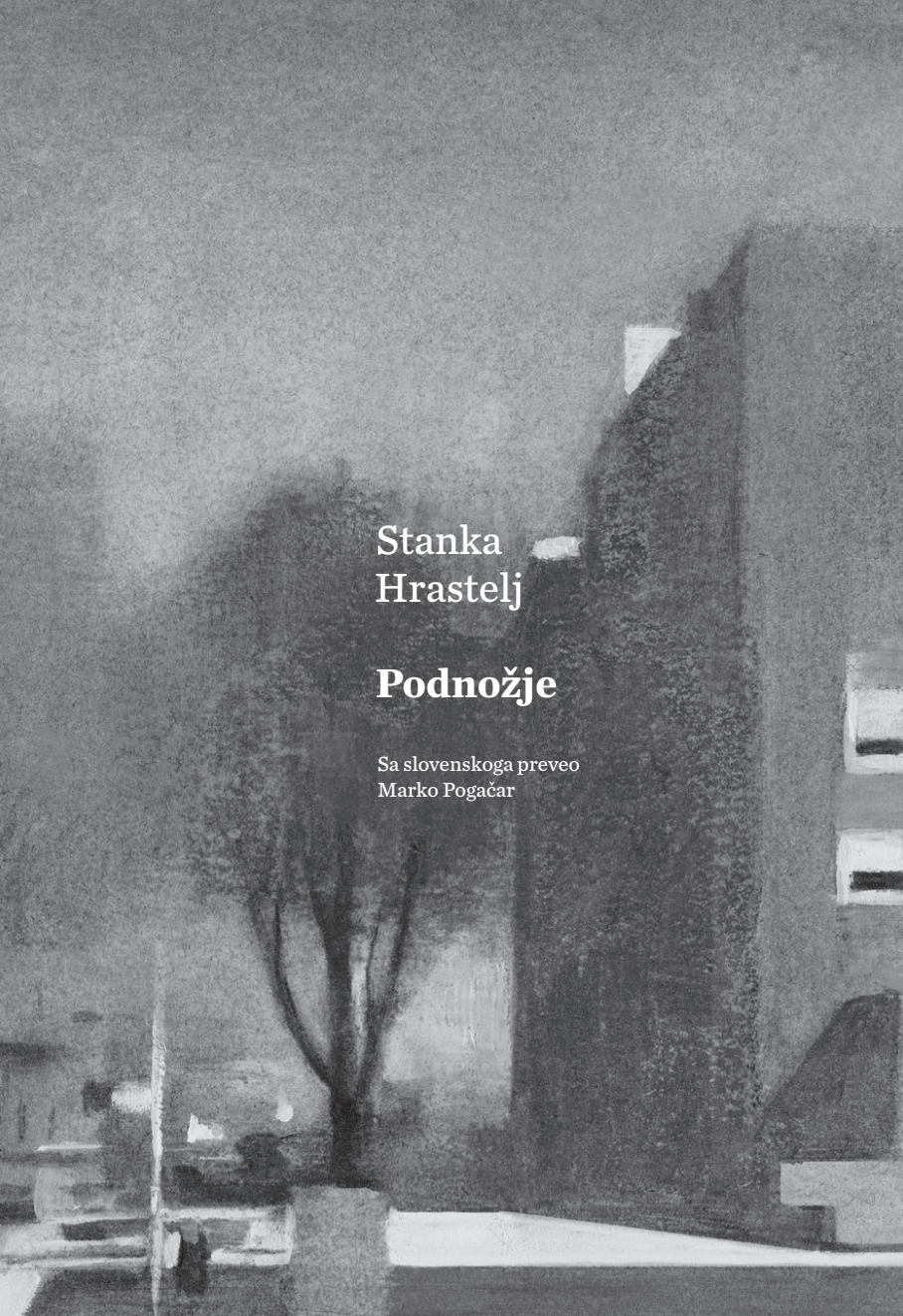
Podnožje

Stanka
Hrastelj

Podnožje

Zagreb, 2021.

Stanka
Hrastelj

Podnožje

Sa slovenskoga preveo
Marko Pogačar

- - -

nekad sam bila ~~pet osoba~~
~~pet puta jedna, ne pet u jednoj~~
pošla sam na put
moj vagon bio je prepun
~~pet ja i barem dvadeset drugih~~
ukrcali smo se pred mrak
bilo me strah putovanja, ~~svih pet mene~~
potom je ušao Rupert

Rupert mirni
Rupert spokojni
Rupert svijetli
Rupert veliki
Rupert mudri
Rupert silni
Rupert moguć
Rupert mili
Rupert ljubljani
Rupert oblak
Rupert rijeka i most preko rijeke
Rupert početak
Rupert kraj
Rupert utješeni
Rupert iskupljeni
sjeo je blizu mene
jer je znao da me je strah
Rupert utješitelj
Rupert iskupitelj

Unajmiti nekoga
da bude za mene Rupert, kada te ne bude blizu,
nekoga, Ruperte, plaćenika,
mirnog, uravnoteženog,
kojemu možeš kazati mišu da ga ne naljutiš, ili kuš!,
kojega plaćaš kovanicama, a on ne pobjegne
u rasporenu noć (on je, pedantno, zašije),
da bude za mene Rupert, kada te ne bude.

- - -

Sanjala sam,
sanjala,
da hodam po našem gradu,
po ulicama:
da su svi jumbo plakati prazni (čisti),
da je na svim oglasnim prostorima
samo bjelina (prazni)
da su stupci i pasice u časopisima prazni (čisti),
da su na ekranima prazni okviri piksela (bijeli),
da noću izlozi nisu osvijetljeni (prazni):
preznojena prenula sam se, pridigla.
Ne idi daleko, molim,
svjetla ostavi upaljena,
Ruperte znaš kako je sa mnom noću.
(Kako je sa mnom znaš.)

Rupert je preveo Kuran (s originala)
bez da se potpisao,
Talmud (također), bez da je priznao,
Ezekijela i sve drugo u Starom zavjetu (jednako tako),
ali je prešutio.
Danas na kavi (on, ne plaćenik)
je na trenutak imao lice čovjeka
koji je pojeo svitak, i bijaše mu u ustima
sladak kao med.
Srknuo je iz šalice, rekao: ti ljudi
su tvrdokorna pogleda i okorjela srca,
trebalo bi k njima nekoga poslati.
No tu si, Ruperte, rekla sam, i laknulo mi je.

- - -

Koje riječi je u životu
najčešće slušao:
s veseljem, svakako, odmah, gospodine,
čast mi je, lijepo li vas je vidjeti,
počašćen sam, jako lijepo od vas,
(u svim mogućim brojevima, rodovima, padežima)
s najvećim veseljem, odmah donesem,
možda biste još malo, mogu li vas pozvati,
(vikanje, rijetko tikanje, onikanje samo iznimno)
ta ne idite, ostani još malo
izvoli, evo, ovo je za gospodina,
kako plemenito od vas, dobro nam došli,
samo se javite, za to ćemo se već pobrinuti,
(dosljedno benevolentno, svjetlo,
baršunasti glasovi, meki i iskreni)
poslije vas, ooo, samo izvolite,
molim, lijepo vas je vidjeti, mijau,
što bi ja bez tebe, hvala, hvala,
neću vas zaboraviti.

Kako je sa mnom znaš.

Posebno draga mu ipak bijaše geometrija.
Zbog zakonitosti
(zakonima se ne može proturječiti,
dogmama upravo nikako)
da se grana hiperbole i apscisa
u beskonačnosti susreću¹.
Zbog nade da se jednom (tada)
sve ispravlja,
svaki krivi prst, svaka nepravda.
Nadu pokupiš kao herpes.
(Ponovimo: s veseljem, svakako, odmah, itd.)
A kako je sa mnom, znaš.

Uvjeti pod kojim nada ne umire:
mora biti između -7 i 12°C (već u startu),
materijal ne smije biti južan ili sipak,
treba napraviti lijepu grudu,
dlanovi ne smiju biti topli (to jest: pretopli),
ne smiješ se zaokupljati sitnicama,
(izbočnice, udubinice, inice),
treba ga brzo proslijediti dalje,
npr. baciti, odn. zakotrljati u dolinu,
koja mora imati prikladan nagib,
biti ravna i ne završavati
brzo (to jest: prebrzo).
Dok traje (dolina)
gruda se uvećava, nada ne umire.
Kada se dokotrlja do podnožja,
izmakneš ga (podnožje).
Kotrlja se dalje. Raste.

Toga dana duša mu bijaše nasmrtna
žalosna (popeti se uz brdo, zaklati Izaka itd.).
Slomljen je lutao ulicama, nadao se promjeni
plana. Dugo je lutao: ništa.
Pa se uspeo uz brdo, zaklao Izaka, itd.
Kada je sišao narod je plesao
oko zlatnoga živinčeta. A on je u rukama nosio
dvije kamene ploče. Bacio ih je na idola, otpočeo je rusvaj.
Na pločama je pisalo: plodite se i množite,
ispunite svaki kutak na zemlji. Slobodno si
izabirite vjeru i društveno uređenje. Volite
jedno drugog, no ne pružajte prečesto drugi obraz.

Tu priču mi je jednom ispričao Rupert.
Gdje je onda pošlo po zlu, to sam ga htjela
pitati (peta? prva? negdje drugdje?).
Ali nisam, iz respekta.

Rekli su Pođimo i upitajmo ga: Jesi li ti taj
što mora doći, ili da drugog... Sumnjičavci!
Uzela sam tu stvar
s kojom režem glinu i ne znam
ima li ime
(metalna žica, drške na krajevima),
svima presjekla vratove.
Pa ipak naravno znamo,
ipak smo dakle sigurni.

Unajmiti nekoga
da bude za mene Rupert, jer nisi blizu,
nekoga, Ruperte, plaćenika,
mirnog, uravnoteženog,
koji čini što mu se kaže,
koga plaćaš pa su računi čisti, a prijateljstvo dugo,
da bude za mene Rupert, jer nisi tu.

Plaćenici ne rastu na drveću.
Na plaćenika ne naletiš za prvim uglom.
Treba točno znati što tražiš.
Tražiti ga treba s lupom i mikroskopom:
dobar kadar je igla u stogu sijena.

ispitati, provjeriti, prostudirati
~~posavjetovati se~~ ~~prodebatirati~~ analizirati
~~glasati~~

Preznojila sam se.

Bog
Ako bi ga poslao ~~Rupert~~
ni sam ne bi bolje izabrao:
Bog
~~Rupert~~ tolerira slabosti,
ja nikako.

Vidjela sam svoj izbor
i gledaj,
bio je jako dobar.

Uvijeno sam ga ispitala
da li više vjeruje diplomaciji, ili kokotu.
Rekao je da riječ ponekad poklekne.
Jasno je što je pjesnik htio reći:
da katkad treba napraviti reda.
(Znamo kako se napravi red.)

Plaćenik. Unajmila sam privatnog detektiva,
da ga provjeri. Izvijestio je: odlikaš u osnovnoj školi,
prva ploča u šahu, pobjeđuje u amaterskoj radiogoniometriji,
od malih nogu sadistički mučitelj životinja, svladava kružno
disanje,
upisuje klasičnu gimnaziju, uzoran maturant, privatne lekcije
starogrčkog i latinskog, vrhunski snowboarder
(snimke na YouTubeu), od sedamnaeste sodomit.
Sagnula sam se šutke, prstom pisala po pijesku, ne rekla ništa.

Njegove usluge (detektiv) nisam plaćala.
Slao je opomene. Tužio. Sud mi je poslao
poziv. Nisam potpisala prijem pošiljke.
Službeno mi ne mogu ništa.

Dala sam mu popis imena.

Tu, evo.

Ih.

Nasamo.

U mraku.

Prikriti tragove.

(Iskušavala sam ga.)

I bila je večer, i bilo je jutro.

Reci, kako je bilo ono sa životinjama?

Kao mulac sam pod žabama palio upaljač.

Raznijelo bi ih, ponekad kakav komadić

meni u lice. Proguta sam.

Što si još radio, pričaj, sve reci.

(Intrigira te, što možeš.)

Ali ono nije bilo u redu;

sad volontiram u staračkom domu.

Što radiš s njima, pričaj, sve reci.

(Uzbudiš se, što možeš.)

Čitam im, rahlim jastuke, vodim u šetnju.

(Šonjo?)

(Unajmiti drugoga?)

Plaćenik vjeruje u crne rupe i tamnu tvar.

(No ne razmišlja o tome.) Rupert je znao da je zapravo riječ o magnetnom polju u obliku spojenih zdjelica (potom:

confinement dome,

flip ring, choke ring... Rupert je o tome mnogo razmišljao.)

Plaćenik je inteligentan, ali ravnodušan, nova teorija ga ne intrigira, ostavlja aristokratski hladnim, smrknuto odsutnim.

Rupert bi pronašao još mnogo izraza kojima bi opisao plaćenikovu osobu, ali Rupert ne govori ružno o ljudima.

I plaćenik je pronicljiv: u šumi prepozna dren, što prosječan urbani čovjek nije u stanju, taj ne razlikuje između bukve i graba (unatoč tome ne bih ga nazvala mudrim), ali se time ne zamara. Frivolan je, stoički, udaljen.

Plaćam ga na ruke, tj. u gotovini, da izbjegnem doprinose i poreze.

- - -

Prošli put rekao je (uzdahnuo): *Šta bi dao* (oh, što bi...),
da je Marina Abramović još uvijek živa!

Upitala sam, i time zaista mislila: Šta daš, šta daš?
Nije odgovorio. Ogrnuo se mukom (očito: udoban kroj,
dragocjeno krzno, moguće samurovina).

Kao prije par godina, još na starom poslu, tako su mi ispričali
Šta bi dao (oh, što bi...), da je Elizabeth Taylor još uvijek živa!
Također ona je tada bila živa, kako se kaže, živjela je,
gulila godine, vozikala se u invalidskim kolicima,
pod krilima nunala Michaela Jacksona.

Nisu se zbunili: *Živa je — šta daš?*

Ponovno muk (nekakav butleg Burberryjevog trencha,
suvremeni dizajn s daškom klasike,
jednostruk rasporak na leđima, naprijed dvostruko
kopčanje

obavezni upečatljivi pojas s kopčom, epolette na
ramenima),

pristajao mu je kao vjetrovka Humphreyju Bogartu, kad je
šapnuo ono

o divnom prijateljstvu, samo što plaćenik nije šapnuo tako
sladunjavo, kažem,

muk ga je ovio, elegantna šutnja, zastor, neuobičajen dekor,
nije im se sviđalo takvo ponašanje, huh, razvlačili su usta,
huh, na nos im je izlazila njegova mirnost, tj. vlastita
razdraženost,

nogirali su ga, našli su nešto, iz poslovnih razloga
napisali su, doviđenja, dragi, doviđenja.

U istom času pojavili su se prsti ljudske ruke
pišući po vapnenačkome zidu: *Nema je više na oštroj strani
strelice luka.*

Bez vidovnjaka, tumača i zvjezdoznanaca sam shvatila stvar.

Stvar: kakva stvar: to vrijeme, sve to, kakva stvar! Bujrum!

Neke zakonitosti se ne preispituju.

Hiperbola i apscisa se sretnu.

Sve će još biti dobro.

Večer, jutro.

Bla bla bla.

Već u startu.

Pretoplo.

Izbočine.

Udubine.

Prebrzo.

Dolina.

Podnožje.

Dajte poganinu polugu u svemiru i tlo pod nogama.

Izmaknut će ga, podnožje.

Sve će biti dobro.

Večer, jutro, osmi.

(Toga se plašimo.)

Stanka
Hrastelj

Vznožje

- - -

nekoč sem ~~bila pet oseb~~
~~pet krat ena, ne pet v eni~~
šla sem na potovanje
v mojem vagonu je bilo precej ljudi
~~jaz pet in vsaj dvajset drugih~~
vkrcali smo se pred mrakom
mene je bilo strah potovanja, ~~vseh pet mene~~
potem je vstopil Rupert

Rupert mirni
Rupert spokojni
Rupert svetli
Rupert veliki
Rupert modri
Rupert silni
Rupert mogočni
Rupert mili
Rupert ljubljeni
Rupert oblak
Rupert reka in most čez reko
Rupert začetek
Rupert cilj
Rupert potolaženi
Rupert odrešeni
sedel je v mojo bližino
ker je vedel da se bojim
Rupert tolažnik
Rupert odrešenik

Najeti nekoga,
da bo zame Rupert, ko te ne bo blizu,
nekoga, Rupert, plačanca,
mirnega, uravnovešenega,
ki mu rečeš mucek, pa ga ne ujeziš, ali kuš!,
ki ga plačaš s kovanim drobižem, pa ne zbeži
v razparano noč (zašije jo, pedantno),
da bo zame Rupert, ko te ne bo.

- - -

Sanjala sem,
sem sanjala,
da hodim po našem mestu,
po ulicah:
da so vsi jumbo plakati prazni (čisti),
da je na vseh oglasnih prostorih
le belina (prazni),
da so stolpci in pasice v revijah prazni (čisti),
da so na ekranih prazni okvirčki pikslov (beli),
da ponoči izložbe niso osvetljene (prazne):
prepotena sem planila pokonci.
Ne hodi daleč, prosim,
pusti luči prižgane,
veš, kako je ponoči z mano, Rupert.
(Kako je z mano, veš.)

Rupert je prevedel Koran (iz originala),
pa se ni podpisal,
Talmut (enako), pa ni priznal,
Ezekiela in vse drugo v Stari zavezi (prav tako),
pa je zamolčal.
Danes na kavi (on, ne plačanec)
je za trenutek imel obraz moža,
ki je použil zvitek in mu je bil v ustih
sladek kakor med.
Srknil je iz skodelice, rekel: Ti ljudje
so trmastega obraza in predrznega srca,
nekoga bo treba poslati k njim.
Saj si tu, Rupert, sem rekla, olajšana.

- - -

Katere besede je v življenju
najpogosteje slišal:
z veseljem, vsekakor, takoj gospod,
v čast mi je, lepo vas je videti,
počasčen sem, zares prijazno od vas,
(v vseh mogočih številih, spolih, sklonih)
z največjim veseljem, v hipu prinesem,
bi še malo, jih smem povabiti,
(vikanje, redko tikanje, izjemoma onikanje)
nikar še ne odidite, ostani no še malo,
izvoli, nate, tole je pa za gospoda,
kakšna plemenitost, dobrodošli,
oglasite se še, za to bomo že poskrbeli,
(dosledno benevolentno, svetlo,
žametni glasovi, mehki in iskreni)
za vami, ooo, kar naprej,
prosim, lepo vas je videti, mijau,
kaj bi jaz brez tebe, hvala, hvala,
ne bom vas pozabila.

Kako je z mano, veš.

Posebno ljuba pa mu je bila geometrija.
Zaradi zakonitosti
(zakonom ne moremo ugovarjati,
dogmam pa sploh ne),
da se veja hiperbole in abscisa
v neskončnosti stakneta¹.
Zaradi upanja, da se nekoč (takrat)
vse izravna,
vsak kriv prst, vsaka krivica.
Upanja se nalezeš kot pasovca.
(Ponovimo: z veseljem, vsekakor, takoj itd.)
Kako pa je z mano, veš.

- - -

Pogoji, pod katerimi upanje ne umre:
biti mora med -7 in 12°C (že v štartu),
material ne sme biti južni ali sipki,
narediti je treba čedno kepo,
dlani ne smejo biti tople (se pravi: pretople),
ne smeš se ukvarjati s podrobnostmi
(izboklinice, udrtinice, inice),
hitro ga je treba dati naprej,
npr. vreči oz. zakotaliti v dolino,
ta naj ima ustrezen naklon,
naj bo plana in naj se ne konča
kmalu (se pravi: prekmalu).
Dokler traja (dolina),
se kepa večja, upanje ne umre.
Ko se prikotali do vznožja,
ga spodmakneš (vznožje).
Kotali se naprej. Raste.

Tisti dan mu je bila duša žalostna
do smrti (iti na goro, zaklati Izaka itd.).
Taval je po ulicah, potrta, upal na spremembo
plana. Dolgo je taval: nič.
Šel je torej na goro, zaklal Izaka itd.
Ko je sestopil, je ljudstvo plesalo
okoli zlatega živinčeta. On pa je v rokah nosil
kamniti tabli. Vrgel ju je v malika, nastal je kažin.
Na tablah je pisalo: Plodite se in množite,
napolnite vse koticke zemlje. Prosto si
izbirajte vero in državno ureditev. Ljubite
se med seboj, a levega lica ne nastavljajte prepogosto.

To zgodbo mi je nekoč pripovedoval Rupert.
Kje se je torej zalomilo, sem ga hotela
vprašati (peta? prva? kje drugje?).
A ga nisem, zaradi rešpekta.

Rekli so Pojdimo in ga vprašajmo: Si ti,
ki mora priti, ali naj drugega... Dvomljivci!
Vzela sem tisto reč,
s katero režem glino in ne vem,
ali je poimenovana
(kovinska žica, držali na konceh),
vsem prerezala vratove.
Saj vendar vemo,
saj smo ja prepričani!

Najeti nekoga,
da bo zame Rupert, ker te ni blizu,
nekoga, Rupert, plačanca,
mirnega, uravnovešenega,
ki mu rečeš in uboga,
ki ga plačaš pa so računi čisti in prijateljstvo dolgo,
da bo zame Rupert, ker te ni.

Pláčanci ne rastejo na njivi.
Na plačanca ne naletiš za prvim vogalom.
Treba je natanko vedeti, kaj iščeš.
Iskati ga je treba z lupo in mikroskopom:
dober kader je igla v kopici sena.

izprašati preveriti preučiti
~~posvetovati se predebatirati~~ analizirati
~~glasovati~~

Našvicala sem se.

Bog
Če bi ga ~~Rupert~~ poslal,
ne bi izbral boljšega:
Bog
~~Rupert~~ tolerira šibkosti,
jaz nikakor.

Videla sem svoj izbor
in glej,
bil je zelo dober.

Zvito sem ga potipala,
ali bolj zaupa diplomaciji ali nemara petelinu.
Rekel je, da beseda včasih omaga.
Jasno je, kaj je hotel pesnik povedati:
da je včasih treba narediti red.
(Vemo, kako se naredi red.)

Plačanec. Najela sem zasebnega detektiva,
naj ga preveri. Poročal je: odličnjak v osnovni šoli,
prva miza pri šahu, zmaguje v amaterski radiogoniometriji,
od malih nog sadistični mučitelj živali, obvlada krožno dihanje,
vpiše klasično gimnazijo, zlati maturant, zasebne lekcije
latinščine in starogrščine, vrhunski snowboarder
(posnetki na YouTube), od sedemnajstega sodomit.
Molče sem se sklonila, s prstom pisala v pesek, nič rekla.

Njegove storitve (detektiv) nisem plačala.
Pošiljal je opomine. Tožil. Sodišče mi je poslalo
poziv. Prejema pošiljke nisem podpisala.
Uradno mi ne morejo nič.

Dala sem mu seznam imen.
Tu, evo.
Njih.
Na samem.
V temi.
Zabrisati sledi.
(Preizkušala sem ga.)
In bil je večer, in bilo je jutro.

Povej, kako je z bilo tisto z živalmi.

Kot mulc sem pod krotami prižigal vžigalnik.

Razgnalo jih je, včasih kakšen kos

meni v obraz. Pogoltnil sem.

Kaj še si počel, pripoveduj, vse povej.

(Zamika te, kaj si moreš.)

Ampak tisto ni bilo prav;

zdaj sem prostovoljec v domu ostarelih.

Kaj počneš z njimi, pripoveduj, vse povej.

(Razvnameš se, kaj moreš.)

Berem jim, rahljam vzglavnike, peljem na sprehod.

(Mevža?)

(Najeti drugega?)

Plačanec verjame v črne luknje in temno snov.

(A ne razmišlja o tem.) Rupert je vedel, da gre v resnici za magnetno polje v obliki dvojnih skled (nato: confinement dome, flip ring, choke ring ... Rupert je o tem veliko razmišljal.)

Plačanec je inteligenčen, a je brezbrizen, ob novi teoriji ostaja nezintrigiran, aristokratsko hladen, zmrdujoče odsoten.

Rupert bi našel še mnogo izrazov, s katerimi bi opisal plačančevo osebo, a Rupert o ljudeh ni govoril grdo.

Tudi plačanec je odprte glave: v gozdu prepozna brek, česar običajni človek urbanega okolja ne, ta ne razloči med bukvijo in gabrom (navzlic temu mu modrosti ne bi pripisala),

a se s tem ne ubada. Frivolen je, stoičen, oddaljen.

Plačujem ga na roko, t.j. v gotovini, v izogib davkom in prispevkom.

Zadnjič je rekel (vzdihnil): *Kaj bi dal* (oh, kaj bi ...),
da bi bila Marina Abramović še živa!

Vprašala sem in s tem resno mislila: Kaj daš, kaj daš?
Ni odgovoril. Ogrnil se je v molk (videlo se je: udoben kroj,
dragoceno krzno, znabiti soboljevina).

Kot pred leti, še v prejšnji službi, tako so mi povedali:
Kaj bi dal (oh, kaj bi ...), *da bi bila Elizabeth Taylor še živa!*
Tudi ona je bila takrat živa, se pravi živela je še,
opravljala tlako, se vozikala v invalidskem vozičku,
pod perutmi ujčkala Michaela Jacksona.

Niso se zmedli: *Živa je - kaj daš?*

Tudi tedaj molk (nekakšen posnetek Burberryjevega
trencha,

sodobni dizajn z ohranjenim pridihom klasike,
enojni razporek pod ledji, na prsih dvojno zapenjanje,
zapovedan markanten pas z zaponko, epolete na ramenih),
pristajal mu je kot vetrovka Humphreyju Bogartu, ko je
dahnil tisto

o lepem prijateljstvu, le da plačanec ni osladno dahnil,
pravim

molka ga je ovil, elegantno molčanje, zastor, neobičajni dekor,
ni jim bilo vseč takšno vedenje, phe, so krivili usta,
phe, v nos jim je šla njegova mirnost, t.j. lastna razdraženost,
dali so ga na čevlji, našli so nekaj, iz poslovnih razlogov,
so napisali, nasvidenje, preljubi, srečno, srečno.

V tistem trenutku pa so se prikazali prsti človeške roke
in pisali po apneni steni: *Ni je več na ostri strani puščice loka.*
Brez vedeževalcev, kaldejcev in zvezdogledov sem zapopadla
reč.

Reč: kakšna reč: ta čas, vse to, kakšna reč! Bujrum!

Nekatere zakonitosti niso pod vprašajem.

Hiperbola in abscisa se stakneta.

Vse bo še dobro.

Večer, jutro.

Bla bla bla.

Že v štartu.

Pretoplo.

Izbokline.

Udrtime.

Prekmalu.

Dolina.

Vznožje.

Dajte poganu vzvod v vesolju in tla pod nogami.

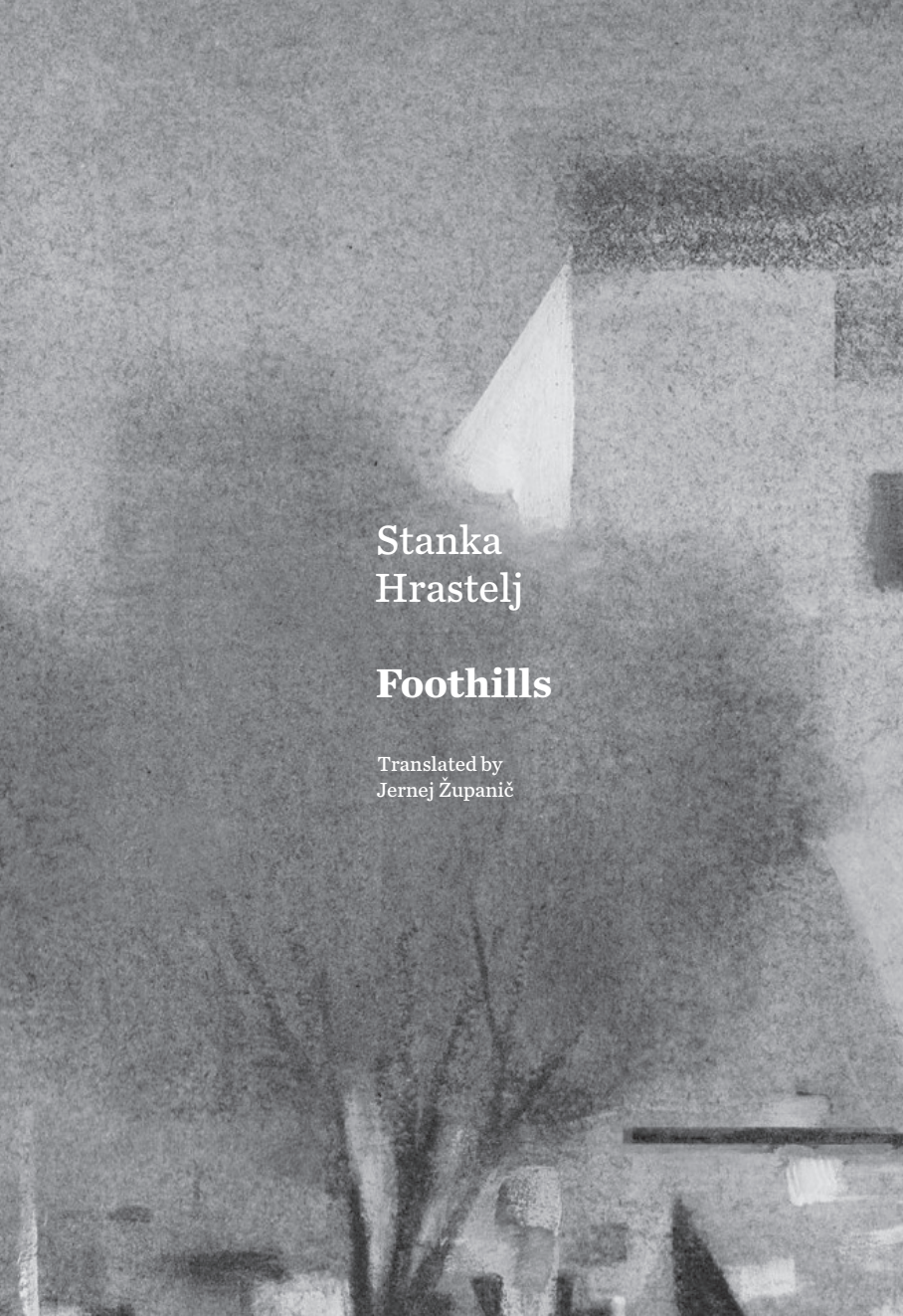
Izmaknil ga bo, vznožje.

Vse bo dobro.

Večer, jutro, osmi.

(Tega se bojimo.)

Stanka
Hrastelj

Foothills

Translated by
Jernej Županič

- - -

I was once ~~five people~~
~~Five times one, not five in one~~
I went on a trip
My carriage was quite full
~~Us five and at least twenty others~~
We boarded just before dusk
I was afraid of travelling, ~~all five of me~~
And then Rupert came in

Rupert the calm
Rupert the tranquil
Rupert the bright
Rupert the great
Rupert the wise
Rupert the strong
Rupert the immense
Rupert the graceful
Rupert the loved
Rupert the cloud
Rupert the river and the bridge crossing it
Rupert the beginning
Rupert the end
Rupert the comforted
Rupert the redeemed
He sat down close to me
Because he knew I was afraid
Rupert the comforter
Rupert the redeemer

To hire somebody
To be Rupert when you're away,
Somebody, Rupert, a mercenary,
Someone calm, balanced,
Someone to call peanut without angering him, or shoo!,
Someone to pay with minted change without him running off
Into the night slashed open (he sews it up, the stickler),
To be Rupert when you're gone.

- - -

I dreamt,
I dreamt
That I was walking the streets
Of our city:
That all billboards were blank (clean),
That all ad spaces
Were white (blank),
That the columns and banners in magazines were blank (clean),
That screens showed empty frames of pixels (white),
That in the night, display windows were unlit (blank):
I jumped on my feet drenched in sweat.
Please don't go too far,
Leave the lights on,
You know how I am during the night, Rupert.
(You know how I am.)

Rupert translated the Quran (from the original)
Without signing his name,
The Talmud (just so), never admitting to it,
Ezekiel and the rest of the Old Testament (also),
Keeping it a secret.
For a moment today, as he (him, not the mercenary)
And I were having coffee, he had the face of a man
Who had consumed the scroll and tasted it,
Sweet as honey.
He sipped from the cup, saying: These people
Are stubborn and hardheaded,
Somebody should go to them.
Oh but you're here, Rupert, I said, relieved.

These were the words he heard
The most of in his life:
With pleasure, certainly, right away, sir,
It's an honour, nice to see you,
I'm honoured, truly kind of you
(In all possible numbers, genders, declensions),
With utmost pleasure, I'll bring it right away,
Would you like some more, may I invite You
(Usually Mr., sometimes informally, seldom too fancy),
Don't leave yet, come on, stay a while,
Here, take this, and this if for the gentleman,
How noble of you, welcome,
Please, come again, we'll take care of it
(Consistently benevolent, bright,
With velvety voices, soft and earnest),
After you, heeey, come in,
Please, nice to see you, meow,
What would I do without you, thank you, thank you,
I won't forget you.

And you know how it is with me.

One of his favourite things, though, was geometry.
Because of the law
(Laws cannot be disputed,
Dogma even less so)
Stating the hyperbola's branch and the horizontal axis
Touch in infinite distance¹.
Because of the hope that there comes a time (that time)
When everything is righted,
Every crooked finger, every wrong.
You contract hope as you contract the shingles.
(Let's reiterate: with pleasure, certainly, right away, etc.)

And you know how it is with me.

The conditions under which hope doesn't die:
It must be between -7 and 12°C (from the outset),
The material must not be southern or powdery,
It has to be shaped into a tidy ball,
Palms should not be warm (that is: too warm),
You shouldn't waste time on details
(Protrusions, indentations, tations),
It must be passed on quickly,
E.g. thrown or rolled down into a valley,
Which should be suitably angled,
Open and not ending
Soon (that is: too soon).
As long as it goes on (the valley),
The ball keeps getting bigger and the hope doesn't die.
Once it rolls to the base,
You pull it (the base) out from under it.
It keeps rolling on. Keeps growing.

On that day, he was so sad
He felt as if he was dying (climb the mount, slaughter
Isaac, etc.).
Dejectedly he wandered the streets, hoping for a change
Of plans. Long he wandered: nothing.
So he climbed the mount, slaughtered Isaac, etc.
As he descended, his people danced
Around the golden heifer. And in his hands he carried
Two stone tablets. He threw them at the idol and hell
broke loose.
The tablets said: Be fruitful and multiply,
And fill the Earth. Cherish your
Faith and form of government in liberty. Love
Each other, but don't be too eager to turn the other cheek.

This is a story that Rupert once told me.
So where did it all go wrong, I wanted
To ask (the fifth? the first? elsewhere?).
But I didn't, out of respect I didn't.

They said Let us go and ask him: Are you
The one who must come, or should we... The doubters!
I took the thing
I use to cut clay without knowing
Whether it has a name
(A metal wire, handles at both ends)
And cut all their throats.
But of course we know,
Of course we're certain!

To hire somebody,
To be Rupert because you're far away,
Somebody, Rupert, a mercenary,
Someone calm, balanced,
Who does as he's told,
Whom you pay to make reckonings short and the
 friendship long
To be Rupert for me because you're gone.

Mercenaries don't grow on trees.
There are no mercenaries behind every corner.
You have to know precisely what you're looking for.
You have to use a magnifying glass and a microscope:
A good employee is a needle in a haystack.

Inquire check research
~~Consult discuss analyse~~
~~Take a vote~~

I've worked up a sweat.

God
If ~~Rupert~~ himself had sent him,
He wouldn't have picked a better man:
God
~~Rupert~~ tolerates weakness,
I certainly don't.

I've seen my choice,
And behold,
It was very good.

Clever, I probed him
Whether he puts his trust in diplomacy or perhaps the trigger.
He said that words sometimes give out.
What the poet was trying to say is clear:
That sometimes, things must be brought to order.
(We know how to bring things to order.)

The mercenary. I hired a private eye
To check him out. He reported back: Top of his class in grade
school,
First board in chess, winning at radio orienteering ,
A sadistic torturer of animals ever since he was a child,
proficient circular breather,
Enrolls in a classical high school, graduates with honours,
private lessons
In Latin and Ancient Greek, a top snowboarder
(Videos on YouTube), a sodomite since seventeen.
I bent down silently, drawing in the sand, saying nothing.

I never paid for his (private eye's) services.
He sent reminders. He sued. I was summoned by the
Court. I never acknowledged receiving the summons.
Officially, they can't touch me.

I gave him a list of names.

There you go.

Them.

Alone.

In the dark.

Destroy all evidence.

(I was testing him.)

And there was evening, and there was morning.

Tell me, what was that with the animals?
As a kid I used to burn toads with a lighter.
They burst, a piece sometimes
Hit me in the face. I swallowed.
What else did you do, talk, tell me everything.
(You're tempted, you can't help it.)
But that wasn't right;
Now I volunteer in a nursing home.
What do you do to them, talk, tell me everything.
(You get excited, you can't help it.)
I read to them, adjust their pillows, take them outside.

(A wuss?)

(Hire somebody else?)

The mercenary believes in black holes and dark matter.
(But doesn't think about them.) Rupert knew that the truth of
the matter was
A double-bowl-shaped magnetic field (then: confinement dome,
Flip ring, choke ring ... Rupert gave this matter a lot of thought.)
The mercenary is intelligent, but indifferent, the new theory
Leaves him unintrigued, cold like an aristocrat, sullenly absent.
Rupert would have found further words to describe
The mercenary's person, but Rupert never spoke ill of people.
The mercenary is perceptive: in the forest, he'll recognize a wild
service tree,
Which the common urban man doesn't, he can't even tell
Between a beech and a hornbeam (however, I wouldn't call him
wise),
But he doesn't waste his time on such things. He's frivolous,
stoic, distant.
I pay him under the table, i.e. in cash, to avoid taxes and
contributions.

Last time, he said (sighed): *What I wouldn't give* (oh, what wouldn't I...)

For Marina Abramović to still be alive!

Being completely serious, I asked: What would you give, what would you?

He didn't answer. He shrouded himself in silence (evidently: a comfortable cut,

A precious fur, sable perchance).

Just like years ago, at his previous job, so I've been told:

What I wouldn't give (oh, what wouldn't I ...) *for*

Elizabeth Taylor to still be alive!

And at the time, she was still alive as well, that is, she lived,

Toiling along, riding around in her wheelchair,

Cuddling Michael Jackson under her wings.

They hadn't been fazed: *She's alive – what would you give?*

Followed again by silence (some kind of an imitation Burberry trench coat,

A modern design with notes of the classic,

A single vent in the back, two columns of buttons across the breast,

Obligatory conspicuous belt with buckle, epaulettes on shoulders),

It suited him like the windcheater suited Humphrey Bogart when he whispered the thing

About a beautiful friendship, only the mercenary didn't
whisper soppily, I say
He was shrouded by quiet, an elegant silence, a screen,
unusual ornaments,
They hated this kind of behaviour, Ugh, they scowled,
Ugh, they resented his calmness, i.e. their own irritability,
They gave him the shoe, they found something, business
reasons,
They said, goodbye dear, good luck, good luck.

In that moment fingers of a human hand appeared
And wrote on the lime-plastered wall: *She no longer stands on
the sharp side of the bow's arrow.*
I grasped the thing without any augurs, Chaldeans or
stargazers.

The thing: what a thing: this time, all this, what a thing!
Bujrum!

Some laws are unarguable.
The hyperbola and the abscissa converge.
All will be well.
The evening, morning.
Bla bla bla.

From the outset.

Too warm.

Protrusions.

Indentations.

Too soon.

Valley.

Base.

Give the pagan a lever in space and a ground to stand on.

He'll yank it out, the base.

All will be well.

The evening, morning, the eighth.

(That's what we're afraid of.)

On the author

In 2001, Stanka Hrastelj (1975) was named Best Young Poet at the Urška festival of young Slovenian literature. In 2005, Goga published her poetry book *Nizki toni (Low Tones)*, garnering her the Slovenian Book Fair Award for Best Debut. At the 2007 Slovenian Book Days in Maribor, Hrastelj competed in a poetry tournament and won the title of Poet Knight. In 2009, Študentska založba published her second book of poetry, *Gospod, nekaj imamo za vas (We've Got Something for You, Sir)*, which put her on the shortlist for the annual Jenko Prize awarded by the Slovene Writers' Association. Her debut novel *Igranje (Acting)* won the Blue Bird Award for Best Unpublished Work of Literature. In 2018, Mladinska knjiga published her second novel *Prva dama (First Lady)*. Hrastelj also translates poetry from Croatian and Serbian, writes afterwords, hosts literary readings and is an enthusiastic designer of unique ceramics.

O pjesnikinji

Pjesnikinja i prozna spisateljica Stanka Hrastelj (1975.) do sada je objavila dvije pjesničke zbirke: *Niski tonovi* (Naklada GOGA, 2005.) i *Gospodine, imamo nešto za Vas* (Študentska založba, 2009.) te dva romana, *Igranje* (Mladinska knjiga, 2012.) i *Prva dama* (Mladinska knjiga, 2018.). Za svoj je književni rad primila brojne nagrade među kojima su “Modra ptica” za najbolji roman (2012.), naslov vitezice poezije (2007.), nagrada za najbolji prvijenac (2005.) te titula najbolje mlade slovenske pjesnikinje (2001.). Uz pisanje i prevođenje sa srpskohrvatskog bavi se organizacijom i moderiranjem kulturnih događaja, književnim mentoriranjem te keramikom.

Impresum

Goranovo proljeće

Edicija

Versopolis

Urednik

Marko Pogačar

Lektura i korektura

Ana Brnardić

SKUD "Ivan Goran Kovačić"

Zagreb, Opatovina 11

info@igk.hr

www.igk.hr

Za nakladnika

Tomislav Kosovec

Oblikovanje knjige

Tina Ivezić

Damir Prizmić

Tisak

Sveučilišna tiskara, Zagreb

Naklada

1000 primjeraka

CIP zapis je dostupan u
računalnome katalogu Nacionalne
i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 001101469.

ISBN 978-953-6126-77-4

VERSOPOLIS

where
poetry
lives

With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

sku^{igk}

GODINA
ČITANJA
2021

